

Vysvětlení na úvod, proč si výplatní stroje s fixní hodnotou připomínáme.

Pod delší odmlce se dnes opět vydáme do světa, abychom si přiblížili výplatní stroje s fixní (pevnou) výplatní hodnotou v Dánsku. Od roku 1840, kdy se objevila první poštovní známka, svět na konci století pocíťoval úspěch poštovní známky. Zrychlila poštovní provoz. Usnadnila uživatelům proces při zasílání zásilek. Vývoj však šel dál a koncem století se ukázalo, že je potřeba využít moderních technických prostředků, aby narůstající objem zásilek se mohl úspěšně a rychle zpracovat. Nabídky se výplatní stroje.

Vynálezci výplatních strojů na různých místech ve světě se kromě jiného soustředili na výplatní razítko, ve kterém viděli pokračovatele poštovní známky v modernějším hávu. Jednak vytvořili mnohde umělecké kousky z grafického a ryteckého hlediska, které skutečně známku připomínaly. Mnohdy tyto "známky z automatů" se za moderní známky považovaly. tento pocit umocnily fixní (pevné) hodnoty, které se ve výplatních razítkách výplatních otisků objevily. Brzo se však ukázalo, že tento "omyl" je nutno napravit. Hospodářské disproporce přinášely inflaci a zvýšení poštovních poplatků. Co s tím? Vynálezci vymysleli nejprve stroje s limitovanou hodnotou, která kopírovala širokou škálu poštovních poplatků či sazeb. Ale i těmto strojům dal vývoj vale.

Bylo nutno vymyslet něco lepšího a pružnějšího. Pomohla zejména německá hyperinflace ve 20. letech. Německo zavedlo výplatní stroje s mnohonásobnou (neomezenou a nastavitelnou hodnotou) výplatní hodnotou ve výplatním razítku. Každá fáze vývoj si zaslouží popis či analýzu. Nejvíce však výplatní stroje s fixní hodnotou. Už proto, že se mohou zaměřit s dalšími prostředky vyplácení poštovních zásilek. Zejména ty, které orážely jen výplatní razítko a ne další části otisku (denní razítko či označení uživatele). Omyly umocnila skutečnost, že řada otisků byla vydávána automaty na různých místech, které nejen poskytovaly otisky, ale které registrovaly současně s orážením otisku i poštovní poplatky.

Dnes se zmiňuji o výplatních otiscích Dánska s fixní (pevnou) hodnotou výplatného.

Dánsko

V Dánsku se první výplatní stroje objevily v roce 1925. Dánské úřady šly zprvu cestou strojů s fixní hodnotou. Výplatní razítko bylo různá. Na poštách a uživatelů se objevily stroje různých výrobců:

- Universal (model NZ) v černé a červené barvě. Hodnota 10 oere. Byly i stroje s dalšími hodnotami 5, 20, 30. Ty byly ale zkušební a neobjevily se v poštovním provozu.,
- Hasler , stroje s různými fixními hodnotami ,
- Neopost, výplatní razítko s různými hodnotami,
- Hasler z roku 1926 s více výplatními hodnotami. Jsou známy čtyři stroje,

Na přiloženém obrázku jsou tyto první čtyři stroje zobrazeny v popsaném pořadí.

Poté Dánsko přešlo na výplatní stroje s mnohonásobnou hodnotou ve výplatním otisku (první stroj těchto technických parametrů byl stroj Francotyp -(model Bafra).

Katalogové hodnoty těchto otisků jsou v rozmezí od Kč 2500,- - 7000,--,

Tyto otisky se nedají zaměnit s automatovými známkami, neboť od samého počátku v roce 1925 stroje měly ve své konstrukci nejen výplatní razítko, ale i denní razítko. Na rozdíl od

výplatních strojů, které otiskovaly jen výplatní razítko (viz Belgie či Švýcarsko) a bývaly po vzoru poštovních známek znehodnoceny poštovním denním razítkem.